

Pla Parcial residencial “Entorn Colònia Güell”. Santa Coloma de Cervelló / Sant Boi Serra-Vives-Cartagena Arquitectes
1er. Premi concurs restringit
Promoció: Consorci Públic (Incasòl, Diputació, Consell Comarcal Baix Llobregat)

El sector s'inclou en els termes municipals de Santa Coloma de Cervelló i Sant Boi de Llobregat, a la comarca del Baix Llobregat. Confinat entre dues rieres en sentit perpendicular al Llobregat, es tracta d'un àmbit extens (40,8 Has), que pertany majoritàriament (81,5%) a un consorci públic (Incasòl, Diputació, Consell Comarcal del Baix Llobregat). Actualment és sòl agrícola de secà i sotmès a una forta pressió per les zones habitades que l'envolten.

El lloc ha sofert els darrers 30 anys, des de l'aprovació del P.G.M. (1976), expectatives diverses des de suport d'instal·lacions vinculades als Jocs Olímpics del 1992 fins a base de possibles equipaments universitaris. Finalment, una Modificació del P.G.M. de l'any 2003, establia el desenvolupament del sector com a residencial, preveient una construcció al voltant de 1.300 habitatges.

1. Un nou teixit residencial

La complexitat aparent d'aquest projecte residencial pot desentranyar-se en base a uns pocs components senzills i una xarxa viària local de geometria jerarquitzada i perfectament intel·ligible: cinc carrers paral·lels de traça recte i 13 m d'amplària orientats en sentit Est-Oest, estan continguts entre el **carrer-territorial** (Via de Cornisa) i el perllongament del camí d'en Llor que penetra a l'interior de la nova peça i confereix continuïtat a la banda més alta del nou barri. Implícitament, es defineixen 6 sub-unitats urbanes que resolen els 118.250 m² de sostre amb només dos tipus bàsics d'edificis que admeten, si s'escau, diverses variants: el primer tipus, que oscil·la entre PB+3P i PB+4P, d'11 m de fondària, es disposa a banda i banda dels cinc carrers paral·lels referits (una variant en l'esquema distributiu permet orientar a Sud ambdues bandes). Un segon tipus d'edifici, de PB i 2P + Àtic, es descomposa en una doble banda construïda de poca fondària i façanes orientades a Est-Oest i s'organitza segons un subsistema de franges paral·leles i més o menys llargària.

El projecte dels creixements residencials periurbans exigeix, en primer lloc, acostar-se amb atenció a la qüestió de l'escala. L'escala és la relació entre l'objecte projectat i l'àmbit major de referència inevitable. Dit ben curt: cal encertar les mides dels elements constitutius del teixit residencial que afegirem a l'entorn de la Colònia Güell i, sobre tot, entendre la relació entre aquest sistema de mides i les dimensions pròpies dels altres teixits i elements diversos del sistema territorial en el que s'encaixa.

Per tot això, hem pensat en una forma de teixit residencial fonamentada en l'habitatge urbà confortable de gra petit. El *gra* fa referència a la mida petita dels elements d'aquesta peça urbana. En oposició als edificis alts i compactes i a les illes de gran dimensió, la proposta s'orienta cap a un sistema d'edificis de baixa altura amb una ocupació intensa del sòl, i articulat per una dispersió d'espais lliures comunitaris i públics de mida ajustada. Això provocarà una varietat d'interaccions molt alta i la resolució de les zones de contigüitat amb el paisatge i preexistències de forma molt més delicada.

El *gra* petit provoca que els aspectes de menys envergadura es resolguin de manera més meticulosa (jardins de proximitat, recorreguts peatonals, ajustaments topogràfics, ...) i necessàriament més sensible a les condicions immediates de l'entorn, a l'espai urbà que es vol crear i a la producció mateixa dels edificis d'habitatges...

2. La xarxa viària

La Via de Cornisa s'ha concebut com un carrer territorial. Més que una carretera o vial de connexió, s'ha pensat aquest carrer peri-urbà d'acord amb el caràcter públic d'un equipament ciutadà i segons una visió territorial de l'actuació més enllà de l'àmbit concret de la traça. Aquest carrer territorial no admet una alineació d'edificis. La idea força que determina la seva forma és la d'una seqüència pautaada de punts de referència, visual i de major intensitat d'ús. Unes quantes architectures, bé residencials, bé de caràcter col·lectiu al llarg de l'itinerari, assenyalen el caràcter i l'imatge d'aquest carrer-via. Es tracta de considerar el carrer com una successió d'interseccions. Lluny del traçat circulatori i del carrer com a façana, proposem aquest encadenament de condensadors urbans que admeten, complementàriament, el traspàs a ambdues bandes de la nova via dels sistemes vegetals que poblaran i protegiran l'entorn de la colònia residencial. La longitud de la via de cornisa entre les dues rotondes externes és de 1400 m; cinc enclaus divideixen el recorregut en 6 trams separats entre 130 i 250 m. Els primers enclaus representen els accessos al teixit residencial a l'Oest, i alhora la transició d'aquest teixit amb la colònia residencial Güell. Els intervals entre aquestes places-intersecció que, per altra banda, disposarien en les plantes baixes de comerços i terciari complementari, permeten la realització d'un itinerari pautaat de nodes d'interès pel que fa a les activitats públic-col·lectives. El camp de batalla del projecte urbà definitiu se situarà en la tensió entre aquestes places-territori i la geometria rigorosa del traçat viari que forçosament travessarà les vies de Can Solé i Can Julià.